

การพัฒนาารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 6*

DEVELOPMENT OF A MODEL FOR CARING FOR AND CREATING SAFETY FOR STUDENTS IN THE DIGITAL AGE USING COMMUNITIES AS A BASE FOR SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA, NAKHON RATCHASIMA AREA 6

พระมหาฐิติวัธส ฐิติวฑฒโน (หมั่นกิจ)¹, อุไรรัตน์ ทิพยเนตร², รัศมี อุกประโคน³,
นิพล อินนอก⁴ และ วัทัญญ ภูครองนา⁵

Phramaha Thitiwat Thitiwattano (Mankit)¹, Urairat Tiphayanet², Rassamee Ukprakon³,
Niphon Innok⁴ and Watanyu Phukrongna⁵

¹โรงเรียนพระเทพบดินชิตวิทยานุสรณ์ และ ²⁻⁵วิทยาลัยศาสนศาสตร์นครราชสีมา

¹Phra Thepbandit Wittayanusorn School and ²⁻⁵Nakhonratchasima Buddhist College, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: Thitiwattano@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังกเคราะห์องค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 6 2) พัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 124 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยมี (2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล (3) การ

* Received 10 February 2025; Revised 14 February 2025; Accepted 17 February 2025

เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล (5) การบริหารจัดการและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ (6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในโลกดิจิทัล 2) รูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ วิธีการดำเนินงาน เงื่อนไขของความสำเร็จ รูปแบบมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียน, ชุมชนเป็นฐาน, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research aims to 1) synthesize the components and needs for taking care of and creating safety for students in the digital age using the community as a base for schools under the Office of the Primary Educational Service Area 6, Nakhon Ratchasima, and 2) develop a model for taking care of and creating safety for students in the digital age using the community as a base for schools under the Office of the Primary Educational Service Area 6, Nakhon Ratchasima. By stratified random sampling, the sample group consisted of 124 school administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 6, Nakhon Ratchasima, in the academic year 2024. The informants included 9 experts and 5 specialists. The research instruments included in-depth interviews, a questionnaire on actual and expected conditions, and an assessment of appropriateness, feasibility, and usefulness. Data were analyzed by finding the mean and standard deviation and analyzing necessary needs. (PNI_{Modified})

The research results found that 1) The need for care and safety for students in the digital age using the community as a base has 6 components: (1) Strengthening digital skills for safety (2) Instilling ethics and responsibility in the digital society (3) Strengthening community cooperation for digital safety (4) Developing infrastructure for safety in the digital age (5) Managing and responding to cyber threats (6) Caring for students' mental and emotional health in the digital world. 2) The model of care and safety for students in the digital age using the community as a base for schools under the Office of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 6 has 5 components: principles, objectives,

essence, methods of operation, conditions for success, the model is appropriate, feasible, and most beneficial.

Keywords: Student Safety, Community-based, Digital Age

บทนำ

ประเทศไทยในยุคดิจิทัลกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เกิดจากเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง หรือเทคโนโลยีเอง โดยเฉพาะในโครงการ "ไทยแลนด์ 4.0" ที่มุ่งเน้นการปฏิรูปประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและเศรษฐกิจดิจิทัลจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศในศตวรรษที่ 21 ภาคการศึกษาเองไม่อาจหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงนี้ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัดและเพิ่มโอกาสการเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา กลายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลย่อมมาพร้อมกับความท้าทาย โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยในโลกออนไลน์ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความปลอดภัยและพัฒนาการของนักเรียน ปัญหานี้อาจไม่เพียงกระทบทางกายภาพและจิตใจ แต่ยังสามารถก่อให้เกิดผลกระทบที่ซับซ้อนในระยะยาวหากไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม ด้วยเหตุนี้การบริหารจัดการสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความปลอดภัยในโลกดิจิทัลและเสริมสร้างความรู้ด้านความปลอดภัยออนไลน์ให้แก่นักเรียน เพื่อให้พวกเขาสามารถปรับตัวในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 3-14)

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มุ่งพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี โดยเน้นการเข้าถึงการศึกษาที่เท่าเทียมและมีคุณภาพ หนึ่งในเป้าหมายหลักคือการส่งเสริมความปลอดภัยทางกายภาพและจิตใจของนักเรียนในยุคดิจิทัล ปัญหาต่าง ๆ เช่น การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการละเมิดความเป็นส่วนตัว ได้สร้างความท้าทายต่อการพัฒนานักเรียน หากไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม ปัญหาเหล่านี้อาจนำไปสู่ผลกระทบระยะยาว เช่น ความเครียดและความวิตกกังวล ในแผนดังกล่าว ยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีและความเข้าใจด้าน Digital Literacy ให้แก่ผู้บริหารและครู รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถนะด้านความปลอดภัยในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ การใช้แนวทางแบบ "Community-based Approach" ซึ่งเน้นความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ถือเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ในการสร้างระบบดูแลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งการป้องกันภัยคุกคามในโลกออนไลน์และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566 : 31-41)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เผชิญความท้าทายในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการเรียนรู้การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูล แต่ก็ยังเป็นแหล่งของภัยคุกคาม เช่น การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการละเมิดความเป็นส่วนตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและพัฒนาการของนักเรียนหากไม่ได้รับการจัดการอย่างทันที่ทันจากรายงานคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาพบว่า สถานศึกษาในพื้นที่ยังขาดระบบการดูแลที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ แม้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันภัยออนไลน์ แต่กลยุทธ์ที่ใช้ยังไม่เป็นรูปธรรมและขาดความต่อเนื่อง หนึ่งในแนวทางที่มีประสิทธิภาพคือการใช้ "ชุมชนเป็นฐาน" โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างระบบการดูแลที่ครอบคลุมและยั่งยืน วิธีการนี้ไม่เพียงช่วยป้องกันภัยออนไลน์ แต่ยังเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยสร้างความไว้วางใจและการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ซึ่งสำคัญในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย คณะกรรมการติดตามและประเมินผลได้สรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ครูและผู้บริหาร เพื่อให้สามารถดูแลนักเรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้าง Digital Literacy และการอบรมเกี่ยวกับภัยคุกคามออนไลน์ จะช่วยให้ครูและผู้บริหารออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมความปลอดภัยในโลกดิจิทัล การใช้ชุมชนเป็นฐานช่วยแก้ปัญหาในสถานศึกษาและส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ การประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและยั่งยืนในยุคดิจิทัล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6, 2566 : 22-25)

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ด้านการบริหารการศึกษาและคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา มีความตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการดูแล และสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เนื่องจากสถานศึกษาขาดรูปแบบการดูแลที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน การใช้ชุมชนเป็นฐานจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและตอบสนองต่อความต้องการในยุคดิจิทัล การพัฒนารูปแบบนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ เสริมความรู้ด้านความปลอดภัย และสร้างความมั่นคงให้แก่นักเรียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล การดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลัก ดังนี้ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อสร้างพื้นฐานทางวิชาการและความเข้าใจที่ชัดเจน 2) การศึกษาตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) โดยการรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษาหรือรูปแบบการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบที่เหมาะสม และ 3) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อนำข้อมูลเชิงลึกและคำแนะนำมาสนับสนุนการกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล ขั้นตอนนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดำเนินการดังนี้ 1) การสอบถามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่ควรจะเป็นการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล จากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 144 คน และ 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นมาวิเคราะห์ความแตกต่าง เพื่อระบุลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งจะช่วยให้เห็นจุดที่ต้องพัฒนาและปรับปรุง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 124 คน (กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของ โรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 59 คน 2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 61 คน และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 6 ด้าน รวม 44 ข้อ มีค่าอำนาจตั้งแต่ 0.34-0.73 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำผลการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและรายการในการ ดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2. สอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 124 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นตอนที่ 1** การยกร่างรูปแบบการดูแลและ เสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ซึ่งกระบวนการนี้นำผลจากการ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดสาระสำคัญของ รูปแบบ **ขั้นตอนที่ 2** การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยที่มี ประสิทธิภาพ **ขั้นตอนที่ 3** การประเมินรูปแบบการดูแลและเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และ **ขั้นตอนที่ 4** การพัฒนารูปแบบ การดูแลและเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสังเคราะห์ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ 2) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสรุปและพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จากนั้นจึงปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะจากการประชุม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า

1.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มี 6 องค์ประกอบ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยมี 8 ตัวชี้วัด 2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล มี 7 ตัวชี้วัด 3) การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล มี 7 ตัวชี้วัด 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล มี 7 ตัวชี้วัด 5) การบริหารจัดการและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ มี 8 ตัวชี้วัด 6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในโลกดิจิทัล มี 7 ตัวชี้วัด

1.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6

องค์ประกอบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย	3.38	0.72	ปานกลาง	4.81	0.34	มากที่สุด	0.42	4
2. การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล	3.47	0.51	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด	0.33	6
3. การสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล	3.11	0.48	ปานกลาง	4.81	0.33	มากที่สุด	0.55	3
4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล	2.65	0.53	ปานกลาง	4.82	0.56	มากที่สุด	0.82	1
5. การบริหารจัดการและตอบสนองภัยคุกคามทางไซเบอร์	2.84	0.46	ปานกลาง	4.79	0.39	มากที่สุด	0.69	2
6. การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในยุคดิจิทัล	3.26	0.55	ปานกลาง	4.56	0.47	มากที่สุด	0.40	5

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัลมีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} =0.82) รองลงมาคือ การบริหารจัดการและตอบสนองภัยคุกคามทางไซเบอร์ (PNI_{Modified} =0.69) การสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล (PNI_{Modified} =0.55) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย (PNI_{Modified} =0.42) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในยุคดิจิทัล (PNI_{Modified} =0.40) และการปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล (PNI_{Modified} =0.33) ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นดังนี้

2.1 ผลการร่างรูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า ร่างของของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการ 2 ข้อ 2) วัตถุประสงค์ 1 ข้อ 3) สาระสำคัญ 6 ด้าน 43 ตัวชี้วัด 4) วิสัยทัศน์ 5 ขั้นตอน 5) เงื่อนไขของความสำเร็จ 4 ข้อ

2.2 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ร่างรูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนในยุคดิจิทัล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบรูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ ชุมชนเป็นฐานระหว่างก่อนกับหลังการพัฒนา

ที่	รูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (ก่อนการพัฒนา)	รูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (หลังการพัฒนา)	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
1	หลักการ จำนวน 2 ข้อ	หลักการ จำนวน 2 ข้อ	ปรับข้อความ จำนวน 2 ข้อ
2	วัตถุประสงค์ จำนวน 1 ข้อ	วัตถุประสงค์ จำนวน 2 ข้อ	ปรับข้อความและเพิ่มวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ข้อ
3	สาระสำคัญ 6 ด้าน 43 ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ 6 ด้าน 39 ตัวชี้วัด	ปรับปรุงข้อความตัวชี้วัด 12 ตัวชี้วัด ตัดออก 4 ตัวชี้วัด
4	วิธีดำเนินงาน 5 ขั้นตอน	วิธีดำเนินงาน 5 ขั้นตอน	คงเดิม
5	เงื่อนไขความสำเร็จ 3 ข้อ	เงื่อนไขความสำเร็จ 3 ข้อ	คงเดิม

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบรูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะให้มีการปรับข้อความของหลักการทั้ง 2 ข้อ เพิ่มวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ข้อ ปรับปรุงข้อความตัวชี้วัด จำนวน 12 ตัวชี้วัด และตัดออก 4 ตัวชี้วัด

2.3 ผลการประเมินรูปแบบการดูแลและเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินรูปแบบการดูแลและเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

องค์ประกอบของรูปแบบการดูแลและเสริมสร้างฯ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักการ (2 ข้อ)	4.79	0.46	มากที่สุด	4.82	0.35	มากที่สุด	4.81	0.49	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ (2 ข้อ)	4.82	0.29	มากที่สุด	4.77	0.71	มากที่สุด	4.79	0.44	มากที่สุด
3. สารสำคัญ									
3.1 การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย (7 ข้อ)	4.82	0.42	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด	4.81	0.37	มากที่สุด
3.2 การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมฯ (7 ข้อ)	4.88	0.29	มากที่สุด	4.79	0.47	มากที่สุด	4.88	0.41	มากที่สุด
3.3 การสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยฯ (7 ข้อ)	4.81	0.62	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด	4.86	0.44	มากที่สุด
3.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคฯ (6 ข้อ)	4.73	0.57	มากที่สุด	4.61	0.81	มากที่สุด	4.79	0.29	มากที่สุด
3.5 การบริหารจัดการและตอบสนองภัยคุกคามทางไซเบอร์ (7 ข้อ)	4.72	0.46	มากที่สุด	4.82	0.47	มากที่สุด	4.82	0.41	มากที่สุด
3.6 การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในยุคดิจิทัล (5 ข้อ)	4.79	0.57	มากที่สุด	4.67	0.83	มากที่สุด	4.71	0.38	มากที่สุด
4. วิธีดำเนินการ (5 ขั้นตอน)	4.82	0.32	มากที่สุด	4.81	0.47	มากที่สุด	4.89	0.72	มากที่สุด
5. เงื่อนไขความสำเร็จ (3 ข้อ)	4.79	0.44	มากที่สุด	4.83	0.49	มากที่สุด	4.83	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.80	0.45	มากที่สุด	4.73	0.56	มากที่สุด	4.81	0.39	มากที่สุด

ตาราง 3 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการดูแลและเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.45) มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.56) และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.39)

2.4 ผลการพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

รูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักรู้และการศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยทางดิจิทัล เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยทางดิจิทัล การเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย และ 2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและองค์กรในชุมชนในการพัฒนาและจัดตั้งกลไกการช่วยเหลือและการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและตอบสนองต่อปัญหาความปลอดภัยทางดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยทางดิจิทัลให้นักเรียนและ 2) เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการดูแลและสร้างความปลอดภัยให้นักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 สารสำคัญ ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย 1.1) นักเรียนมีความรู้พื้นฐานและใช้งานเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยได้จริง 1.2) มีหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมทักษะดิจิทัลครอบคลุมนักเรียนทุกระดับ 1.3) นักเรียนสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์ได้ 1.4) ชุมชนสนับสนุนและจัดหาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่ปลอดภัย 1.5) มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภัยออนไลน์ที่เข้าใจง่ายและเข้าถึงได้ 1.6) ครูและผู้บริหารได้รับการอบรมทักษะดิจิทัลเพื่อสนับสนุนนักเรียน 1.7) มีการเสริมสร้างทักษะการป้องกันและระมัดระวังภัยคุกคามออนไลน์ และ 2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล ประกอบด้วย 2.1) มีหลักสูตรจริยธรรมดิจิทัลในโรงเรียน 2.2) นักเรียนแยกแยะการใช้งานเทคโนโลยีที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมได้ 2.3) มีโครงการส่งเสริมการใช้โซเชียลมีเดียอย่างสร้างสรรค์ 2.4) โรงเรียนรณรงค์ลดการใช้ความรุนแรงทางคำพูดในโลกออนไลน์ 2.5) โรงเรียน ชุมชน และครอบครัวร่วมกำกับดูแลพฤติกรรมออนไลน์ 2.6) ผู้ปกครองได้รับข้อมูลเพื่อสนับสนุนจริยธรรมดิจิทัลของบุตรหลาน 2.7) โรงเรียนมีระบบให้คำปรึกษาด้านจริยธรรมดิจิทัล 3) การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล ประกอบด้วย 3.1) มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรภายนอก 3.2) ชุมชนมีระบบรายงานและแก้ไขปัญหาภัยออนไลน์ 3.3) มีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยดิจิทัล 3.4) โรงเรียนและชุมชนร่วมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องภัยดิจิทัล 3.5) องค์กรท้องถิ่นสนับสนุนความปลอดภัยดิจิทัล 3.6) ครอบครัวในชุมชนได้รับการอบรมเทคโนโลยีเพื่อดูแลนักเรียน 3.7) มีคณะกรรมการหรือกลุ่มดูแลความปลอดภัยดิจิทัลในชุมชน 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4.1) โรงเรียนมีระบบป้องกันภัยออนไลน์ 4.2) ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย 4.3) จัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างปลอดภัยตามกฎหมาย 4.4) ใช้แอปพลิเคชันการ

เรียนรู้ที่เน้นความปลอดภัย 4.5) มีคู่มือการใช้งานอุปกรณ์และซอฟต์แวร์อย่างปลอดภัย 4.6) ครูและนักเรียนได้รับการอบรมการใช้โครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม 5) การบริหารจัดการและตอบสนองภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประกอบด้วย 5.1) มีแผนจัดการเหตุฉุกเฉินเมื่อเกิดภัยคุกคามออนไลน์ 5.2) โรงเรียนมีกลไกรายงานปัญหาความปลอดภัยดิจิทัล 5.3) ครูและเจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมการจัดการภัยออนไลน์ 5.4) มีศูนย์ประสานงานหรือช่องทางช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดภัย 5.5) นักเรียนรู้วิธีรายงานภัยออนไลน์และขอความช่วยเหลือ 5.6) โรงเรียนร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกในการป้องกันและแก้ปัญหา 5.7) มีการติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่เสี่ยงต่อภัยออนไลน์ 6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในยุคดิจิทัล ได้แก่ 6.1) นักเรียนได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากโลกดิจิทัล 6.2) จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับนักเรียนในยุคดิจิทัล 6.3) มีระบบติดตามพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพจิตของนักเรียน 6.4) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตของบุตรหลาน 6.5) โรงเรียนมีช่องทางขอความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตที่เข้าถึงง่าย

องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย **ขั้นที่ 1** การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (Swot) ประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น 2) วิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) 3) วิเคราะห์โอกาส (Opportunities) 4) วิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses) 5) วิเคราะห์อุปสรรค (Threats) **ขั้นที่ 2** การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) **ขั้นที่ 3** การดำเนินงานตามแผนที่กำหนด (Operation) **ขั้นที่ 4** การนิเทศเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflection) **ขั้นที่ 5** การปรับปรุงให้ดีขึ้น (Enhancement)

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขของความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) มีการทำความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการสาระสำคัญในการการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) มีการสนับสนุนและส่งเสริม ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐานอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประสิทธิผล 3) มีการปฏิบัติตามรายการของสาระสำคัญ ผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามรายการและสาระสำคัญที่กำหนด และ 4) มีการดำเนินงานตามขั้นตอนของวิธีการ ผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามวิธีการและแนวทางที่กำหนดในการการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อผลักดันประสิทธิผลในการดำเนินงาน

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย 2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล 3) การเสริมสร้างความ

ร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล 5) การบริหารจัดการและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ 6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในโลกดิจิทัล ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้นักเรียนมีทักษะดิจิทัลที่ปลอดภัยสอดคล้องกับแนวคิดทักษะดิจิทัลแห่งอนาคตที่เน้นการใช้งานเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ ขณะเดียวกันการปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมดิจิทัลก็เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบของการกระทำตนในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ผลวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยให้ระบบการดูแลนักเรียนครอบคลุมมากขึ้น ส่วนองค์ประกอบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัยในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่ปลอดภัย การบริหารจัดการภัยคุกคามไซเบอร์ก็มีความสำคัญ โรงเรียนและชุมชนต้องมีมาตรการรับมือกับปัญหาต่างๆ เช่น การกลั่นแกล้งทางออนไลน์หรือการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน สุดท้ายการดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในยุคดิจิทัล เป็นประเด็นที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องอาจส่งผลกระทบต่อภาวะเครียดหรือการเสพติดสื่อออนไลน์ โรงเรียนและชุมชนจึงควรมีแนวทางสนับสนุนให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัษฎา พงษ์พัฒน์และคณะ (2565) ที่วิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีใหม่ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้แก่ การป้องกันและการแก้ปัญหา นักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนผล กรรณิกาและคณะ (2567) ที่วิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การกำหนดทิศทางการบริหารงาน การจัดอบรมให้ครูใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยี การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน การส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักเรียน

2. ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ วิธีการดำเนินงาน เงื่อนไขของความสำเร็จ รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีการออกแบบที่ตอบโจทย์ปัญหาของโรงเรียนในยุคดิจิทัล โดยมีแนวทางที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านการให้ความรู้ การป้องกัน และการจัดการภัยออนไลน์ ปัจจัยที่ทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมสูง อาจเกิดจากการออกแบบที่ครอบคลุมทุกมิติของความปลอดภัยดิจิทัล ไม่ใช่แค่การป้องกันแต่รวมถึงการส่งเสริมทักษะและจริยธรรม การใช้ชุมชนเป็นฐานทำให้โรงเรียนไม่ได้เป็นเพียงหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบแต่มีการทำงานร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และองค์กรภายนอก มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็น

รูปธรรม และสามารถปรับใช้กับบริบทของโรงเรียนต่างๆ ได้ง่าย ผลการประเมินที่พบว่า รูปแบบนี้มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด บ่งชี้ว่าโรงเรียนสามารถรูปแบบไปใช้ได้จริงโดยไม่ต้องซื้อจำกัดมากนัก ที่เป็นเช่นนี้เพราะรายการของรูปแบบมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน โรงเรียนสามารถปรับใช้รูปแบบได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณสูงเกินไป รูปแบบมีโครงสร้างที่ชัดเจน รวมถึงการที่รูปแบบได้รับการประเมินว่ามีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบนี้สามารถช่วยปกป้องนักเรียนจากภัยออนไลน์ได้จริง และยังส่งเสริมพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้อย่างปลอดภัยและมีจริยธรรมสอดคล้องกับผลการวิจัยของปีทมา พุทธศักราช (2565) ที่วิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะ โรงเรียนแหลมทองผดุงวิทย์ที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินงาน 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความ ปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การ เสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยมี (2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคม ดิจิทัล (3) การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล (4) การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล (5) การบริหารจัดการและตอบสนองต่อภัย คุกคามทางไซเบอร์ (6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในโลกดิจิทัล 2) รูปแบบ การดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ วิธีการดำเนินงาน เงื่อนไขของความสำเร็จ รูปแบบมีความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด และมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ 1) การนำแนวทางการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน คือ ความพร้อมของผู้ปกครองนักเรียนในการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ การใช้อุปกรณ์สื่อสาร และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรควรมีการปรับใช้ให้สอดคล้อง ตามกำลังของแต่ละสถานศึกษา เพราะอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษา การติดต่อประสานงาน การจัดเก็บ ข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพได้ 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในสถานศึกษา โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสัมมนาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานได้จริง 3) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา ที่ได้พัฒนาขึ้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 แนวทางที่ได้จึงมุ่งเน้นที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาภายใต้บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ่อื่นที่จะนำแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ไปใช้ควรมีการปรับใช้ให้สอดคล้องตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการองค์กรตนเองและควรสร้างความตระหนักรู้ในการขับเคลื่อนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดูแลและสร้างความปลอดภัยนักเรียนในแต่ละด้าน เพื่อปรับปรุงการบริหารงานดูแลและสร้างความปลอดภัยนักเรียนให้เป็นระบบและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นหลังจากนำแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 และ 3) ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามผลการนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติการไปใช้อย่างคงทนและพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 . (2567). แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ 2567. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานสภาพปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ยุคดิจิทัลในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ปัทมา พุฒแสน (2565) การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะ โรงเรียนแหลมทองผดุงวิทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 41(6),91-108.

- รัตน์ผล กรรณิกาและคณะ .(2567). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่. วารสาร มจร.ทริภูมยชัยปริทรรศน์, 8(4),422-437.
- อัชฎา พงษ์พัฒน์, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์และจารุวรรณ เขียวขำชุม .(2565). สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีใหม่ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ,17(1), 169-178.